

Прелиминарни Имплементациони план за интегрисане системе за управљање отпадом Радна верзија ДСИП за Директиву о депонијама

Александар Весић, Помоћник министра
Министарство пољопривреде и заштите животне средине

Further Implementation of Environmental Approximation Strategy

Стратешки документи

Имплементација захтева у овом сектору усклађена је са следећим усвојеним стратешким документима:

- Стратегија управљања отпадом за период 2010.-2019. (2010.);
- Друга ревизија Националног Програма за усвајање правних тековина ЕУ 2016-2018. (новембар 2016.);
- Национална стратегија апроксимације у области заштите животне средине (2011.);
- Национални план имплементације Стокхолмске конвенције.

Стратешки документи – планирано

- Национална стратегија управљања отпадом за период 2019.-2025. (током следеће године почиње израда кроз твининг пројекат)
- Национални план управљања отпадом (који укључује Интегрисани план управљања опасним отпадом) биће део нове Стратегије
- Специфични План имплементације за електрични и електронски отпад
- Специфични план имплементације за оквирну директиву о отпаду
- Специфични План имплементације за отпадне батерије и акумулатори;
- Специфични План имплементације за Директиву о амбалажи и амбалажном отпаду
- Специфични План имплементације за Директиву о депонијама (урађена радна верзија – завршиће се кроз ЕИСП 2 пројекат)

Оквирна директива о отпаду 2008/98/ЕК

Транспозиција 2016-2018.

- Већина преосталих одредби је пренета у Закон о изменама и допунама Закона о управљању отпадом који је усвојен 2016. године
- Пуна транспозиција директива биће постигнута усвајањем новог Закона о управљању отпадом и подзаконским актима до краја 2018. године.
- Тачан механизам за пуну транспозицију ће се одредити у оквиру ревизије Националне стратегије управљања отпадом и припреме Интегрисаног Плана управљања опасним отпадом (који садржи све нацрте до сада припремљених НП за посебне токове отпада).

Оквирна директива о отпаду 2008/98/ЕК

Имплементација

- Усвајање ревидиране Стратегије управљања отпадом и одређивање циљева рециклаже ;
- Израда Интегрисаног плана управљања опасним отпадом (ИПА 2013 твининг пројекат: Унапређење управљања опасним отпадом ,2015 –2017.);
- Одређивање услова за раздвајање суве и влажне фракције отпада на месту настанка;
- Развој специфичниог плана имплементације за Оквирну директиву о отпаду
- Развој сета економских инструмената за подршку спровођењу циљева управљања отпадом и хијерархије отпада (ИПА 2013- твининг);
- Ревизија система финансирања у области управљања отпадом како би се осигурало покриће трошкова и довољно ресурса за спровођење планова управљања отпадом (локалних и регионалних);
- Усвајање регионалних планова управљања отпадом;
- Развој додатних подзаконских аката.

Директива о амбалажи и амбалажном отпаду

Транспозиција -Директива је скоро потпуно пренета. У периоду до краја 2017. године планирано је доношење Закона о амбалажи и амбалажном отпаду.

Имплементација 2019-краја 2020 године: Циљеви рециклаже и поновног искоришћења су транспоновани у прописе Републике Србије, (Уредба о утврђивању плана смањења амбалажног отпада за период 2015 – 2019.). Очекује се да ће до 2019. године Србија постићи све циљеве поред оних који се односе на метал и стакло.

- Успостављање система за повраћај / прикупљање и рециклажу / прераду искоришћене амбалаже и амбалажног отпада, сходно идентификацији из националне стратегије;
- Побољшање информационе основе за амбалажу која се налази на тржишту, произведени, прикупљени, рециклирани и прерађени амбалажни отпад;
- Унапређење економских инструменте за подршку постизању циљева;
- Јачање инспекције и капацитета контроле и надзора;
- Увођење раздвајања на месту настанка у 17 општина (ИПА 2017);
- Организовати кампању информисања јавности о раздвајању на месту настанка и рециклажи (ИПА 2017);
- Постизање циљева рециклаже амбалажног отпада и прераде (2020.).

Директива о депонијама 99/31/ЕК

Транспозиција

- Директива је већим делом усклађена.
- Република Србија је пренела Директиву о депонијама кроз Закон о управљању отпадом (Службени гласник РС, број 36/09, 88/10 и 14/16) и Уредбу о одлагању отпада на депоније (Службени гласник РС, број 92/10).
- Пуна усклађеност ће да буде постигнута кроз нови Закон о управљању отпадом и кроз измене и допуне Уредбе о одлагању отпада на депоније.
- Усвајање / пуна усклађеност до краја 2018. године.

Директива о депонијама 99/31/ЕК - Имплементација

У периоду 2016-краја 2018. године, планирано је : Унапређење економских инструмената као подршке преусмеравању отпада са депонија;

У периоду 2019-краја 2020 године, планирано је:

- Израда националне стратегије за смањење биоразградљивог отпада који се одлаже на депоније и уграђивање стратегије у национални план управљања отпадом;
- Имплементација регионалних инфраструктурних пројеката, укључујући и успостављање прописних депонија у 3 регионална центра;
- Увођење раздвајања на месту настанка у 17 општина (ИПА 2017);
- Јачање инспекцијских и капацитета контроле и надзора.

У периоду (2021. и даље) планирано је: Успостављање мреже постројења за управљање отпадом, укључујући и изградњу депонија према захтевима Директиве о депонијама 1999/31/ЕС (2032/20134.); .

Директива о батеријама 2006/66/ЕК Транспозиција и имплементација

Делимично је транспонована Правилником о начину и поступку управљања истрошеним батеријама и акумулаторима (Службени гласник РС, број 86/2010), Законом о управљању отпадом у делу о систему дозвола и стварања могућности за вршење инспекцијског надзора и Уредбом о производима који после употребе постају посебни токови отпада, обрасцу дневне евиденције о количини и врсти произведених и увезених производа и годишњег извештаја, начину и роковима достављања годишњег извештаја, обвезницима плаћања накнаде, критеријумима за обрачун, висину и начин обрачунавања и плаћања накнаде.

План транспозиције : 2016-краја 2018. године: Правилник о начину и поступку управљања истрошеним батеријама и акумулаторима ће претрпети измене и допуне у циљу пуне транспозиције директиве. Закон о управљању отпадом ће сходно томе претрпети одређене измене. Пуна транспозиција предвиђена је за 2018. годину.

Имплементација: у почетној фази. Имплементација разматра се заједно са применом Оквирне директиве о отпаду, кроз развој специфичног плана имплементације, који ће дефинисати рок за пуну имплементацију.

Директива о отпаду од електричне и електронске опреме (WEEE) 2012/19/ЕК -Транспозиција

- Нова Директива је делимично транспонована у национално законодавство кроз Закон о управљању отпадом (Службени гласник РС, број 36/09 и 88/10) и Правилником о листи електричних и електронских производа, мерама забране и ограничења коришћења електричне и електронске опреме која садржи опасне материје, начину и поступку управљања отпадом о електричних и електронских производа (Службени гласник РС, бр 99/10). **План транспозиције 2016-краја 2018. године кроз:**
 - Ревизију важећег Закона о управљању отпадом
 - Ревизију важећег Правилника о листи електричних и електронских производа, или израдом новог правилника
- Твининг пројекат ће помоћи у припреми прописа којим ће се постићи пуна транспозиција , предвиђена је најкасније до 2018. године.

Директива о отпаду од електричне и електронске опреме (WEEE) 2012/19/ЕК Имплементација

- Директива Савета 2012/19/ЕУ о отпаду од електричне и електронске опреме (WEEE) једна је од директива које изискују велика финансијска улагања.
- Имплементација Директиве о отпаду од електричне и електронске опреме разматра се заједно са имплементацијом Оквирне директиве о отпаду, посебно имајући у виду циљеве одређене Оквирном директивом о отпаду.
- Детаљи имплементационих активности ће се постићи израдом специфичних планова имплементације за Директиву о отпаду од електричне и електронске опреме.

Табела: План транспозиције

УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	Рокови транспозиције					
ЕУ законодавство	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Оквирна Директива о отпаду 2008/98/ЕК	x	x	x	x		
Директива о депонијама 99/31/ЕК	x	x	x	x		
Директива о батеријама 2006/66/ЕК	x	x	x	x		
Директива о одлагању РСВ и РСТ 96/59/ЕК	x	x	x	x		
РОН's Директива 2002/95/ЕК	x	x	x	x		
Директива о електричном и електронском отпаду 2012/19/ЕУ	x	x		x		
Директива о отпадним возила 2000/53/ЕК	x	x	x	x		
Директива о амбалажи и амбалажном отпаду 94/62/ЕК (потпуна транспозиција 2010)						
Директива о отпаду из екстрактивних индустрија 2006/21/ЕК (рударски отпад)	x	x	x	x		
Уредба о прекограничном кретању отпада 1013/2006/ЕК						
RoPs Уредба 850/2004/ЕК	x	x				

Табела : Прелиминарна процена рокова за имплементацију

Пропис ЕУ	Рок за имплементацију	Коментари
Оквирна директива о отпаду	2032-2034.	Подлеже ревизији након израде специфичних планова имплементације
Директива о амбалажи и амбалажном отпаду	2020.	Подлеже ревизији након израде специфичних планова имплементације
Директива о депонијама	2032.	Подлеже ревизији након израде специфичних планова имплементације, чланови 5 и 14 ће бити предмет преговора са Комисијом ради одређивања датума
Директива о отпаду од електричне и електронске опреме (WEEE)	2026.	Подлеже ревизији након израде специфичних планова имплементације
RoHs	2018.	
Директива о отпадним возилима	2028.	
Директива Савета о батеријама и акумулаторима	2026.	Прелиминарно. Подлеже ревизији након израде специфичних планова имплементације
Директива о управљању отпадом из минералне индустрије 2006/21/ЕК	Крај 2020.	
Директива о РСВ/РСТ	Крај 2020.	Година имплементације ће се даље процењивати након реализације пројекта „Правилно управљање и коначно одлагање РСВ“
Уредба о POPs (ЕК) број 850/2004	Од датума приступања	Припреме ће бити окончане до 2020. како би се спремили за имплементацију од датума приступања
Уредба о прекограничном кретању отпада (ЕК) број 1013/2006	Од датума приступања	Припреме за имплементацију захтева ће бити окончане до 2018.

Директиве које се сматрају проблематичнима и захтевају додатно детаљно планирање

1. Директива о депонијама (нацрт специфичног плана имплементације развијен 2014, подршка СИДЕ)
 2. Оквирна директива о отпаду
 3. Директива о отпаду од електричне и електронске опреме
 4. Директива о амбалажи и амбалажном отпаду.
- Све ове директиве се додатно анализирају, припремају се и специфични планови имплементације, уз подршку ИПА пројеката.

Процене трошкова

- Највећи део инвестиционих трошкова односи се на развој инфраструктуре у циљу спровођења Оквирне директиве о отпаду, Директиве о депонијама и Директиве о амбалажи и амбалажном отпаду.

Сврха прелиминарног имплментационог плана за интегрисане системе за управљање комуналним отпадом

- Пружа подршку у планирању и развоју инфраструктуре за управљање отпадом.
- Рађен за потребе Пост-скрининг документа, а на основу радне верзије Специфичног плана имплементације Директиве о отпаду.
- Кључни елементи ИП интегрисани су у ревидовану верзију Стратегије за управљање отпадом.
- Спровођење захтева неколико директива кроз успостављање регионалних система за управљање отпадом (Оквирне директиве, Директиве о амбалажи и амбалажном отпаду и Директиве о депонијама) .

Инвестиционо планирање

Општи циљ

- Спровести одредбе релевантних директива уз што ниже трошкове.
- Процена трошкова се заснива на избору најјефтинијих решења за Србију.
- Обухваћени искључиво трошкови апроксимације.

Инвестиционо планирање Трошкови управљања комуналним отпадом

- Развој нове и унапређење постојеће инфраструктуре:
 - Изградња регионалних депонија,
 - Изградња трансфер станица,
 - Развој система за сакупљање отпада,
 - Примарна и секундарна селекција,
 - Рециклажна дворишта,
 - Компостане,
 - МБТ/инсинерација.
- Затварање постојећих депонија/сметлишта и њихова фазна санација.

Инфраструктура неопходна за управљање отпадом

	Висока популација - Београд	Региони са великим градовима – Нови Сад, Ниш, Крагујевац	Остали региони
Прва фаза – делимична уклађеност	100% покривеност услугом сакупљања отпада - Одвојено сакупљање рециклабилних сировина – папир, пластика, стакло, метал - Секундарна сепарација рециклабилних сировина - Прихват отпада од домаћинства / рециклажна дворишта (кабасти отпад, ЕЕО, опасан отпад) - Санитарна депонија изграђена у складу са стандардима ЕУ - Компостирање одвојено сакупљеног органског отпада - Затварање постојећих депонија		
Друга фаза – пуна уклађеност	Отпад као енергија: Комбиновано грејање и снабдевање (даљинско грејање)	МБТ за чврсто гориво за коинсинерацију у постојећим постројењима или Одвојено сакупљање органског отпада за аеробно компостирање и/или анаеробну дигестију	Веома ограничен број технологија је приушћив и одржив. Фокус треба да је на елементима фазе 1 и јефтиним решењима као што је кућно компостирање.
Трећа фаза - затварање	Затварање старих депонија и сметлишта и избор одговарајуће опције за рекултивацију		

Инвестиционо планирање

EUR 10%	Including Preparation	Actual Compliance			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
		1*	1* & 2*	3*																			
COMMITMENT Dates																							
Sremaka Mitrovića				13.13										15.34									
Pancevo				11.293										2.448									
Indija									25.328					19.348									
Đase				16.754										3.169									
Forst				6.368										3.025									
Rikinda									18.276						1.4025								
Lapovo									18.121						4.163								
Jagodina									7.623						6.189								
Leakovac									11.918						4.427								
Subotica				18.213										54.611									
Valjevo				22.482										3.070									
Zrenjanin									14.228					8.277									
Novi Varoš									17.252					1.255									
Vranje									18.927						1.262								
Beograd									218.155						11.235								
Novi Sad									48.734						21.086								
Naš									23.788						5.348								
Sombor									17.887						17.336								
Vrša									13.841						9.158								
Zajčar									28.985														
Šabac									18.979														
Kragujevac														13.646									
Kraljevo														14.545									
Kruševac														11.201									
Petrovac														18.741									
Pratuplje														1.4545									
Loznica														11.201									
Annual Investment	000 EUR	19.123		63.111	14.228	41.687	228.155	31.668	157.137	52.111	56.931	28.753	13.646	93.943	68.194	28.679	11.464	15.027	35.161				
Cumulative Investment	000 EUR	19.123	19.213	82.334	96.561	139.149	367.508	399.176	556.413	588.524	625.456	652.209	665.255	759.198	827.394	856.073	867.538	882.564	917.725	917.725	917.725	917.725	917.725
Percentage of Programs	Committed	2,1%	2,1%	9,6%	10,5%	15,2%	40,0%	43,5%	60,6%	64,1%	68,2%	71,1%	72,5%	82,7%	90,2%	93,3%	94,5%	96,2%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Issue																							
Landfill Compliance	Target	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Material Recovery	100%	17,3%	17,3%	20,3%	20,2%	20,2%	20,1%	20,1%	24,3%	26,4%	31,4%	45,2%	50,3%	72,7%	78,1%	90,9%	97,1%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Biodegradable to Landfill	More than 50%	2,9%	2,9%	4,9%	4,9%	4,9%	4,9%	4,9%	11,7%	12,9%	16,4%	35,0%	36,9%	49,0%	51,6%	54,8%	56,5%	57,2%	57,2%	57,2%	57,2%	57,2%	57,2%
	Less than 35%	99,5%	99,5%	98,6%	98,7%	98,7%	98,7%	98,7%	95,1%	94,5%	92,9%	67,9%	66,9%	56,4%	52,7%	51,0%	50,1%	49,6%	49,6%	49,6%	49,6%	49,6%	49,6%

Алат за планирање инвестиција

Динамички модел који дозвољава да се променом елемента добије другачија динамика инвестиција.

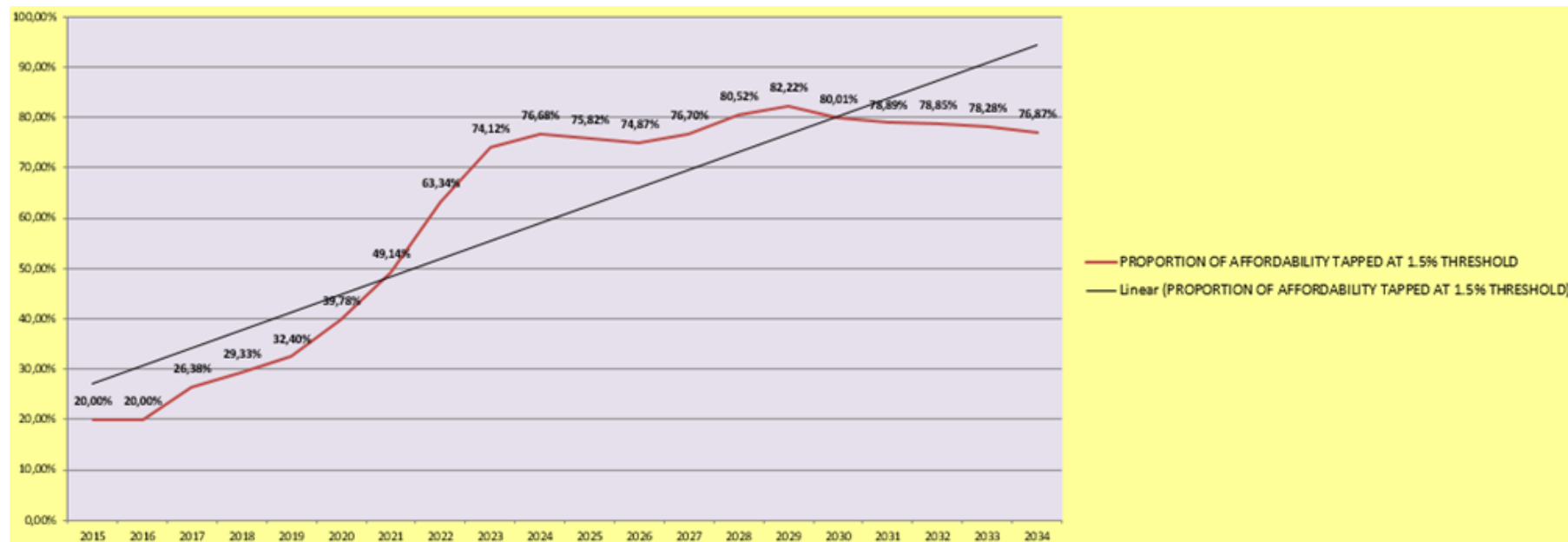
Модел омогућава Министарству да сагледа различите опције и какав ефекат оне имају на динамику финансирања и укупне трошкове.

Инвестиционо планирање

Трошкови управљања комуналним отпадом

- Прелиминарна процена је 899 милиона евра. У ову вредност нису урачунати трошкови за изградњу Регионални систем за управљање отпадом Суботица.
- Главне компоненте у структури трошкова:
 - Затварање и санација дивљих депонија 30%,
 - МБТ/инсинерација 19%,
 - Изградња депонија 16%.

Инвестиционо планирање- Одрживост

Оперативни трошкови за спровођење плана процењени на 2,4 милијарде евра у периоду 2015-2034. Приступачност на нивоу домаћинства дефинисана као 1,5% просечног прихода домаћинства.

Постојећи план је одржив, али уз значајно оптерећивање приушћивости на нивоу домаћинства и интензивно повећање тарифа, нарочито у периоду 2017-2029.

Инвестиционо планирање Финансирање

- Извори финансирања капиталних инвестиција:
 - Национално финансирање (буџет министарства, АП, ЈЛС, фондови),
 - ЕУ фондови,
 - Мултилатерални/билатерални донатори,
 - Приватне инвестиције,
 - Кредити,
 - Остали извори.

Инвестиционо планирање - отпад Финансирање

	НОМИНАЛНО У МИЛИОНИМА €	%	НСВ на 4 %
УКУПНО ОПЕРАТИВНИХ ТРОШКОВА КОЈИ СЕ ПОКРИВАЈУ ИЗ ТАРИФА	2443	73%	1415
	2443	100%	
ТРОШКОВИ УКУПНИХ ИНВЕСТИЦИЈА	899	27%	642
ПРИВАТНИ СЕКТОР	211	24%	
ЈАВНИ СЕКТОР	687	76%	
УКУПНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ И ОПЕРАТИВНИ ТРОШКОВИ	3342	100%	2058
ЈАВНИ СЕКТОР	687	100%	
НЕПОВРАТНА СРЕДСТВА ЕУ И ОСТАЛЕ ДОНАЦИЈЕ	394	57%	
НАЦИОНАЛНИ ДОПРИНОСИ	293	43%	

Republic of Serbia
Ministry of Agriculture and
Environmental Protection

Further Implementation of Environmental Approximation Strategy

This project is funded
by the European Union

Хвала на пажњи

The project is implemented by **eptisa** in consortium with PM Group and Umweltbundesamt

Dubljanska 8, Belgrade, Serbia, Tel: +381 11 2400 277

Republic of Serbia
Ministry of Agriculture and
Environmental Protection

This project is funded
by the European Union

Further Implementation of Environmental Approximation Strategy

The project is implemented by **eptisa** in consortium with PM Group and Umweltbundesamt

Dubljanska 8, Belgrade, Serbia, Tel: +381 11 2400 277